

за участю іноземця та/або особи без громадянства – застосовується право держави-місця укладення договору, якщо інше не передбачено самим договором (розділи III, VI Закону України «Про міжнародне приватне право»);

4) щодо відшкодування шкоди за недоговірне порушення майнових прав інтелектуальної власності, набутих в Україні, – застосовується право держави-місця заподіяння шкоди/настання наслідків заподіяної шкоди (Розділ VII Закону України «Про міжнародне приватне право»).

Сформульований підхід у виборі колізійної норми щодо приватно-правових відносин у сфері права інтелектуальної власності на сорти рослин, обтяжених «іноземним елементом» – є запорукою належного захисту майнових та особистих немайнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин, набутих в Україні.

УДК 633:631

Ночвіна О.В., Мізерна Н.А., Носуля А.М.

Український інститут експертизи сортів рослин, Україна

e-mail: elena.mikoljuk@gmail.com

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ СОРТІВ РОСЛИН, ПРИДАТНИХ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ 2019 РОКУ

Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні (далі - Реєстр сортів рослин України) – офіційний перелік сортів рослин, придатних для поширення в Україні, згідно чинного Закону України «Про охорону прав на сорти рослин», який регулює майнові і особисті немайнові відносини, що виникають у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом прав інтелектуальної власності на сорти рослин.

Формування Реєстру сортів рослин України здійснюється шляхом проведення експертизи заявок та прийняття рішень щодо них. Експертиза заявки має статус державної науково-технічної експертизи і складається з формальної експертизи (експертизи за формальними ознаками) та кваліфікаційної (технічної) експертизи. Кваліфікаційна експертиза передбачає проведення комплексу польових, лабораторних і аналітичних досліджень, необхідних для підготовки експертного висновку за заявкою та прийняття рішення щодо державної реєстрації сорту і прав на нього.

Компетентний орган визначає порядок ведення Реєстру заявок, Реєстру патентів, Реєстру сортів рослин України відповідно до статті 6 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин».

Реєстр сортів рослин України містить сукупність офіційних відомостей щодо державної реєстрації майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин, які постійно зберігаються на електронному та паперовому носії.

Мінагрополітики забезпечує ведення Реєстру сортів рослин України та можливість інтеграції з іншими державними реєстрами з використанням системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, відповідає за збереження даних та захист від несанкціонованого доступу, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні» від 26 вересня 2018 р. № 774.

Відомості, що містяться в Реєстрі, відкриті для загального ознайомлення. Мінагрополітики забезпечує вільний, цілодобовий і безоплатний доступ до Реєстру на своєму офіційному веб-сайті. Мінагрополітики не рідше одного разу на рік забезпечує друк Реєстру та його зберігання.

На офіційному веб-сайті Мінагрополітики оприлюднюються наступні відомості про сорти рослин, що внесені до Реєстру: ботанічний таксон (українською та латинською мовами); назва сорту рослин (українською мовою та мовою заявника); номер та дата подання заявки на сорт рослин; географічні та зонові рекомендації використання сорту рослин; ім'я (найменування) заявника; ім'я (найменування) власника та підтримувача; категорія сорту рослин; рік державної реєстрації сорту рослин; напрям використання сорту рослин; група стиглості сорту рослин.

Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні, станом на травень 2019 року, включає в себе 13 сільськогосподарських груп ботанічних таксонів: злаки, бобові, круп'яні, олійні та прядивні, буряк, картопля, кормові, овочеві, сільськогосподарські інші, плодові та ягідні, виноград, декоративні та лікарські, інші; 340 ботанічних таксонів та 11530 сортів.

Щорічне збільшення сортового складу відбувається в основному за рахунок таких поширених на сьогодні культур як: пшениця м'яка озима (478 сортів у Реєстрі 2019 року), кукурудза звичайна (1266 сортів у Реєстрі 2019 року), соняшник однорічний (856 сортів у Реєстрі 2019 року), ріпак озимий (295 сортів у Реєстрі 2019 року), картопля (178 сортів у Реєстрі 2019 року). Сортовий склад вище зазначених ботанічних таксонів збільшився впродовж 12 років у пшениці в 9 разів (51 сорт у Реєстрі 1996 року), кукурудзи – більше ніж у 8 разів (153 сорти у Реєстрі 1996 року), соняшника однорічного у 30 разів (28 сортів у Реєстрі 1996 року), ріпаку озимого в 25 разів (12 сортів у Реєстрі 1996 року), картоплі у 4 рази (44 сорту у Реєстрі 1996 року).

Відносно новими ботанічними таксонами в чинному Реєстрі сортів рослин України є: павловнія, чуфа, елевсина коракан, міскантус цукровітковий, вітекс коноплевидний, бамія, індау посівний, мласкавець колосковий, глива легенева, шоломниця байкальська, гейхера, шандра звичайна та інші. Поряд із появою нових ботанічних таксонів, слід відмітити, що у Реєстрі сортів рослин України 2019 року відсутні сорти таких ботанічних таксонів, як дуб звичайний (черешчатий), дуб гібридний, псевдотсуга, тополя, кедр, модрина, та інші.